

Súd: Okresný súd Námestovo
Spisová značka: 5P/3/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5821200228
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 04. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Kyseľová
ECLI: ECLI:SK:OSNO:2021:5821200228.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Námestovo sudkyňou JUDr. Gabrielou Kyseľovou, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: O. A., nar. XX.XX.XXXX, zastúpené kolíznym opatrovníkom Ústredím práce, sociálnych vecí a rodiny, Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Námestovo, IČO: 30 794 536, bytom u matky, dieťa rodičov: matky - V. F., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom G. XXX/XX, XXX XX D. a otca - M. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX D., t.č. v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Dubnica nad Váhom, v konaní o návrhu otca na zníženie výživného, takto

rozhodol:

- I. Súd návrh na zníženie výživného zamietá.
- II. Žiaden z účastníkov nemá nárok náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľ návrhom podaným súdu dňa 10.02.2021 žiadal o zníženie výživného na maloleté dieťa z dôvodu, že nemá príjem a nachádza sa vo výkone trestu odňatia slobody Dubnica nad Váhom. Výkon trestu mal uložený rozsudkom, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 05.07.2020.

2. Navrhovateľ - otec vo výpovedi doplnil, že aktuálne sa nachádza vo výkone trestu odňatia slobody, bol odsúdený pre trestný čin krádeže. Predtým ako nastúpil na výkon trestu bol vedený v evidencii nezamestnaných, poberal dávku v hmotnej núdzi 62,20 eur. Žil v útulku, nepracoval, požíval alkohol. So synom sa nestretáva. Aj v čase, keď mu bola rozsudkom určená vyživovacia povinnosť, žil v útulku, bol evidovaný na úrade práce. Má záujem pracovať, ale teraz nie sú vhodné ponuky práce. Počas výkonu trestu odňatia slobody nie je zaradený do pracovného procesu a nedostáva odmenu. Po návrate z výkonu trestu odňatia slobody by sa chcel zaradiť do života a nájsť si prácu. Výkon trestu by mu mal skončiť 05.07.2021. Bol odsúdený aj za trestný čin - neplnenia si vyživovacej povinnosti, zrejme podľa rozsudku Okresného súdu Námestovo sp. zn. 6T/89/2018 a podľa rozsudku sp. zn. 6T/4/2020 bol odsúdený za krádež. Na súde sa vedie aj konanie pre trestný čin marenia výkonu úradného rozhodnutia. Jeho zdravotný stav je dobrý, avšak prednedávnom bol vo Vojenskej nemocnici v Trenčíne, mal zápal cievnych žíl. Užíva lieky 2x denne, sú mu predpísané dva druhy liekov. S maloletým sa stretol naposledy minulý rok, stretli sa na ulici, maloletý chodieval k jeho matke, ktorá býva v D.. Na výživné pre mal. O. od vydania rozsudku uhradil doteraz jednorázovo sumu 900 eur, potom ešte nejaký čas výživné platil a následne, po nejakom období, ho prestal platiť, lebo nemal peniaze. Naposledy pracoval 2 alebo 3 roky dozadu ako stavebný robotník - brigádne práce, príjem bol nepravidelný. V tom období som často požíval alkohol, prakticky každý deň.

3. Matka s návrhom otca na zníženie výživného nesúhlasila. Vo výpovedi doplnila, že navrhovateľ mal možnosť starať sa o syna, nevyužil to, dieťa rastie, má 9 rokov, tento rok v 11/2021 dovŕši 10 rokov, pripravuje sa na prvé sväté prijímanie s čím stúpajú náklady. Maloletý je zdravý, navštevuje školu - X.

ročník Y. základnej školy v D., zúčastňuje sa MŠK futbalových hier, pravidelne trénuje. Ročne mu platí 120 eur. Stravuje sa doma, je zdravý. S mal. absolvovala návštevu zubára a uhradila 10 eur za odstránenie povlaku, 9,80 eur + 3,69 eur zaplatila za nákup zubných pomôcok a napokon dieťaťu zakúpila tenisky za 34,50 eur. Ona býva so svojim priateľom v nájomnom byte, platia nájomné 350 eur, internet 25 eur. Jej priateľ poberá dávku SOS, pretože je SZČO a z dôvodu pandémie Covid-19 nemohol pracovať. V čase, keď nebola pandémie pracoval ako stavebný robotník na stavbách. Má dve vyživovacie povinnosti - platí 200 eur mesačne. Matka poberá SOS dávku 1. pomoci 300 eur mesačne a prídavok na dieťa. Na výživu mal. O. jej otec prispieval tak ako tvrdil, t.j. od rozhodnutia súdu dňa 14.6.2016 jej uhradil 900 eur, potom platil nepravidelne určitý čas a aj to nie plnú výšku výživného, na výživnom vždy existoval nejaký dlh. Pred nástupom na výkon trestu odňatia slobody jej otec na výživu neprispieval, bol alkoholik. Navrhovateľ namiesto toho, aby prispel synovi, si od neho skôr peniaze vypýtal a samozrejme, syn mu ich dal. Mal. O. sa snažil navrhovateľovi vyhýbať, pretože tento predtým ako nastúpil na výkon trestu, bol často pod vplyvom alkoholu. Navštevuje starých rodičov zo strany otca. Na mal. O. poberá náhradné výživné 100 eur od 08/2020. Aktuálne je vedená evidencii nezamestnaných, predtým bola 2 mesiace hospitalizovaná (má zdravotné problémy s obličkami a pečťou), bola v ústavnej starostlivosti a ešte predtým pracovala v herni, miesto výkonu jej práce však bolo zrušené.

4. Okrem výsluchu navrhovateľa, odporkyne sa súd oboznámil s obsahom listín tvoriacich súčasť spisu a to lustráciou z Registra obyvateľov SR - čl. 4-6, správou zo šetrenia rodinného prostredia z čl. 13, lustráciou zo ZVJS z čl. 21, správou Ústavu na výkon trestu odňatia slobody z čl. 25, so správou z Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Námestovo, odbor služieb zamestnanosti a odboru sociálnych vecí a rodiny, pokladničnými dokladmi, s pripojeným spisom Okresného súdu Námestovo sp. zn. 6P/25/2016 a návrh zamietol.

5. Vykonaným dokazovaním súd zistil, že naposledy bolo o výživnom rozhodované rozsudkom Okresného súdu Námestovo zo dňa 14.06.2016, č.k. 6P/25/2016-27, kedy bol maloletý O. zverený do osobnej starostlivosti matky s tým, že zastupovať a spravovať jeho majetok mali obaja rodičia. Navrhovateľ bol povinný prispievať na výživu mal. O. sumou 100 eur, splatného 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky mal. dieťaťa, počnúc dňom 01.03.2016. Zameškané výživné za obdobie od 01.03.2016 do 31.05.2016 vo výške 300 eur bolo povolené otcovi splácať v mesačných splátkach vo výške 50 eur, splatných spolu s bežným výživným k rukám matky s tým, že v prípade nezaplatenia čo i len jednej splátky riadne a včas, stalo sa splatným celé zameškané výživné. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 28.10.2016. V čase posledného rozhodovania o výživnom, maloleté dieťa malo 4,5 roka a navštevovalo materskú školu, za ktorú matka platila 25 eur a 10 eur poplatok. Dieťa bolo zdravé a nemalo zdravotné problémy.

6. Navrhovateľ v tom čase neprispieval na výživu mal. dieťaťa pravidelne, v 12/2015 uhradil 2 x 50 eur, následne neprispel na výživu pre mal. dieťaťa, na výživu prispel až dňa 23.02.2016 - 50 eur a odvtedy do rozhodnutia súdu na výživu matky neprispel, syna navštevoval sporadicky. Matka v tom období (01/2016 - 05/2016) dosahovala čistý príjem 385,86 eur a mala vo svojej starostlivosti dve deti blízkych rodinných príbuzných, o ktoré sa osobne starala. Rodičia týchto detí jej na výživu neprispievali. Príjem otca bol z náhodných stavebné brigád a ako v tom čase tvrdil navrhovateľ, živila ho matka, s ktorou býval v rodinnom dome, neprispieval jej na domácnosť, keďže stálu prácu si hľadal.

7. Aktuálne je maloletý vo vyššom veku - dovŕši XX rokov, navštevuje X. ročník základnej školy v D., pripravuje sa na prvé sväté prijímanie s čím musí matka zabezpečiť určité potreby. Je zdravý, má bežné detské choroby, v poslednom období matka vynaložila výdavky spojené so starostlivosťou o chrup dieťaťa. Maloletý O. má záľuby, hrá futbal v mestskom športovom klube v D., za ktorý platí matka 120 eur ročne. S otcom sa nestretáva. Otec od posledného rozhodnutia súdu a ani pred nástupom na výkon trestu odňatia slobody a ani aktuálne na výživu mal. dieťaťa neprispieva. Rovnako otec pred nástupom na výkon trestu neprejavoval o dieťa záujem, nezaujímal sa o jeho citové potreby, dieťa vídalo otca pri náhodnom stretnutí na ulici a ako zhodne matka s otcom potvrdili, bolo to z dôvodu, že otec v tom čase intenzívne požíval alkohol. Otec nepoberá mzdu za odvedenú prácu a nepoberá ani odmenu za prácu, keďže počas výkonu trestu odňatia slobody nebol zaradený do pracovného procesu.

8. Matka je v súčasnosti nezamestnaná, vedená v evidencii nezamestnaných od 21.07.2020 a jej evidencia aktuálne trvá. Príjem matky tvorí SOS dávka prvej pomoci vyplácaná od 10/2020 vo výške 300 eur mesačne. Poberá prídavky na jedno dieťa od 01/2021 v sume 25,50 eur. Poberá náhradné výživné za

neplatené výživné povinného navrhovateľa vo výške 100 eur od 08/2020. Jednorázovo jej bol poskytnutý finančný príspevok z Nadácie Žilinského samosprávneho kraja 530 eur, za ktorú sumu uhradila nájomné. Žije s priateľom v nájomnom byte a okrem toho má výdavky so zabezpečením základných životných potrieb, platia nájomné a energie 350 eur a internet 25 eur. Priateľ má dve vyživovacie povinnosti - platí výživné 200 eur a je poberateľom dávky SOS prvej pomoci vo výške 300 eur.

9. Podľa § 62 ods. 1, 2, 3, 4, 5 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení - ďalej len „ZoR“, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

10. Podľa § 75 ods. 1 ZoR, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

11. Podľa § 78 ods. 1 ZoR, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

12. Podľa § 78 ods. 2 ZoR, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

13. Vychádzajúc zo zisteného skutkového stavu a citovaných ustanovení zákona o rodine súd návrh navrhovateľa zamietol. Dôvodom pre zamietnutie návrhu na zníženie výživného je skutočnosť, že na strane otca nenastala výrazná zmena jeho pomerov, t.j. nenastala zmena, ktorá by mala taký charakter, že by odôvodňovala zníženie výživného oproti predchádzajúcemu rozhodnutiu o vyživovacej povinnosti navrhovateľa ako otca vo vzťahu k maloletému dieťaťu. Navrhovateľ je síce vo výkone trestu odňatia slobody a nie je zaradený do pracovného procesu, z ktorého dôvodu nemá žiadnu odmenu, z ktorej by prípadne dokázal uhrádzať čo i len pomernú časť dosiaľ súdom určeného výživného, ale bez príjmu (pravidelného a stabilného) bol aj v čase určenia jeho vyživovacej povinnosti k mal. O.. Ako bolo zistené, už v tom období navrhovateľ získaval príjem z náhodných brigád, bol vyradený z evidencie nezamestnaných osôb hľadajúcich si zamestnanie pre nedostavenie sa na určený termín hlásenia. Už v tom období otec na výživu maloletého dieťaťa neprispieval, resp. prispieval len malou čiastkou určeného výživného a aj to nepravidelne. Vo zvýšenej miere požíval alkohol, ba dokonca ani na nákladoch domácnosti, v ktorej žil v tom čase so svojou matkou, sa žiadnym spôsobom nepodieľal. Pred nástupom na výkon trestu odňatia slobody v 08/2020 žil v útulku, opäť bol bez práce a naďalej vo zvýšenej miere požíval alkohol, ako tvrdil navrhovateľ, každý deň. O maloleté dieťa neprejavoval žiaden záujem, nezaujímal sa o jeho citové a vývinové potreby, stretávanie sa s ním a zhodne ako v čase posledného rozhodovania, na jeho výživu pred nástupom na výkon trestu vôbec neprispieval. Na strane navrhovateľa nedošlo prakticky k žiadnej zmene v oblasti príjmových, výdavkových a celkových majetkových pomerov. Zmena, ktorá nastala, sa zakladá len na subjektívnej skutočnosti - zavinenom protispoločenskom správaní sa navrhovateľa, v dôsledku čoho nastúpil do výkonu trestu odňatia slobody a táto skutočnosť ho vyraduje z možnosti hľadať si pre seba vhodnú prácu a poberať riadny príjem, ale nemôže byť na ujmu a v neprospech maloletého dieťaťa z pohľadu zabezpečovania jeho riadnej výživy. Maloletý je pritom vo vyššom veku, s ktorým nevyhnutné rastie množstvo potrieb a tomu zodpovedajúci rozsah výdavkov, menia sa jeho potreby z pohľadu kultúrneho vyžitia a trávenia voľného času. Všetky výdavky pre maloleté dieťaťa a jeho osobnú starostlivosť zabezpečuje výlučne matka, ktorá má menej priaznivý zdravotný stav, nehovoria o tom, že je sociálne odkázanou osobou, riešenou SOS dávkou prvej pomoci. Otec je pritom mladý, v produktívnom veku, na jeho strane neexistujú žiadne objektívne prekážky, ktoré by mu bránili hoc aj po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody, zamestnať sa a prispievať riadne na výživu dieťaťa, zaujímať sa o jeho citové a vývinové potreby, o príslušnosť otca k synovi, aby si

maloleté dieťa osvojovalo rolu budúceho rodiča a otca. Zmena, ktorá nastala na strane otca nenastala tak v znížení príjmu, keďže tento zostal na rovnakej úrovni ako v čase posledného rozhodovania súdu o výživnom, ale skôr v možnosti hľadať si vhodnú prácu, ktorú má aktuálne navrhovateľ obmedzenú, v dôsledku jeho zavineného konania.

14. Súd, keďže nezistil, že by na strane otca nastala objektívna zmena pomerov, t.j. taká, ktorú nemohol svojou vôľou žiadnym spôsobom ovplyvniť, jeho návrh na zníženie výživného v celom rozsahu zamietol.

15. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd podľa § 52 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok - ďalej len „CMP“, v zmysle ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, a tento zákon neustanovuje inak. Okolnosti, pre ktoré by sa javilo spravodlivým priznať matke nárok na náhradu trov a ich výšku, a ktoré by odôvodňovali aplikáciu ust. § 55 CMP súd v danej veci nezistil.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom súde (§ 362 ods. 1 a 2 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) - § 363 CSP.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
  - b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
  - c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
  - d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
  - e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
  - f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
  - g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
  - h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.
- (§ 365 ods. 1 CSP)

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov.